

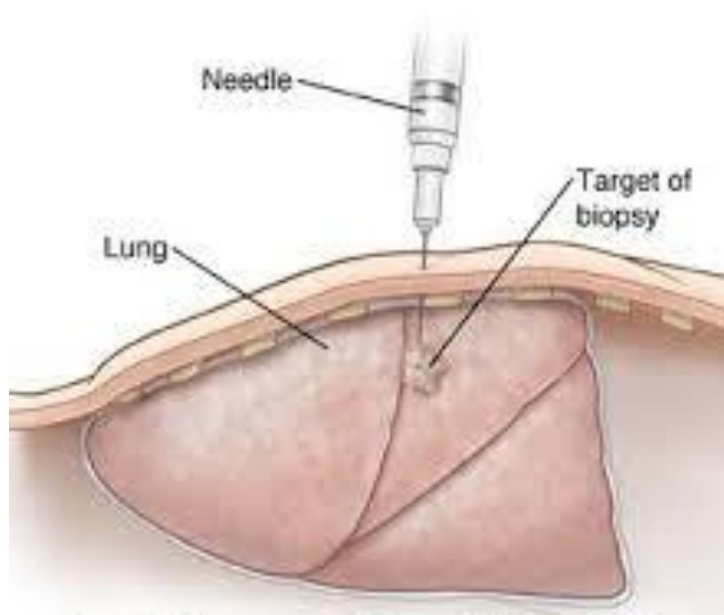
Doser ved CT-veiledet lungebiopsi

Sven-Erik Johnsson

Høstmøte 2019

Hvorfor utføre CT-veiledet biopsi?

- Ytterste del av bronker vanskelig se ved bronkoskopi
- Vanskelig avgjøre generelt på CT-bilder hvis malignitet eller ikke
- Kan da bruke CT- eller ultralydveiledning for vevsprøve
- Mulige komplikasjoner med CT veiledet biopsi: Pneumothorax og infeksjon

For the biopsy, a thin needle is used to remove samples of tissue from an abnormal area in the lung.

Data fra dosetrack siste år for CT lungebiopsi

- Antall CT-biopsier: 106 st
- DLP (gjennomsnitt): 219 mGycm
- CTDIVol Max (gjennomsnitt) : 41 mGy
- Effektiv dose pasient ca 3 mSv

CT biopsi ved St. Olav

- Utstyr St. Olav: Siemens Definition Flash
- Utførelse (utklipp fra biopsi i Dosetrack):

Topogram	-	Constant Angle Acquisiti...	-
Thorax	-	Spiral Acquisition	-
Biopsi_Thorax → Lege inne på lab	-	Stationary Acquisition	-
Topogram	-	Constant Angle Acquisiti...	-
Thorax lavdos	-	Spiral Acquisition	-

Persondosemålinger på utførende radiologer

- Intervensjonsradiologer ved St. Olav utfører CT- veiledet lungebiopsi, men har ofte ikke dosimeteret med seg til aktuell lab..
- Fikk derfor spørsmål om personaldose ved CT-biopsier
- Ble da utført persondosemålinger og sammenlignet med spredningsdata fra manual i tillegg

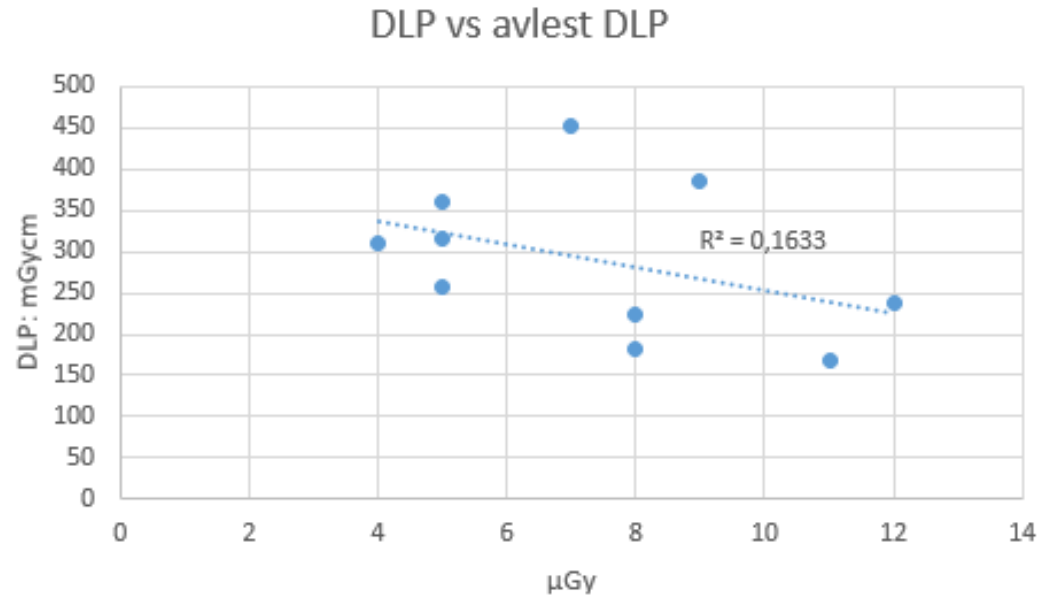

Framgangsmåte dosemålinger på radiolog ved CT-lungebiopsi

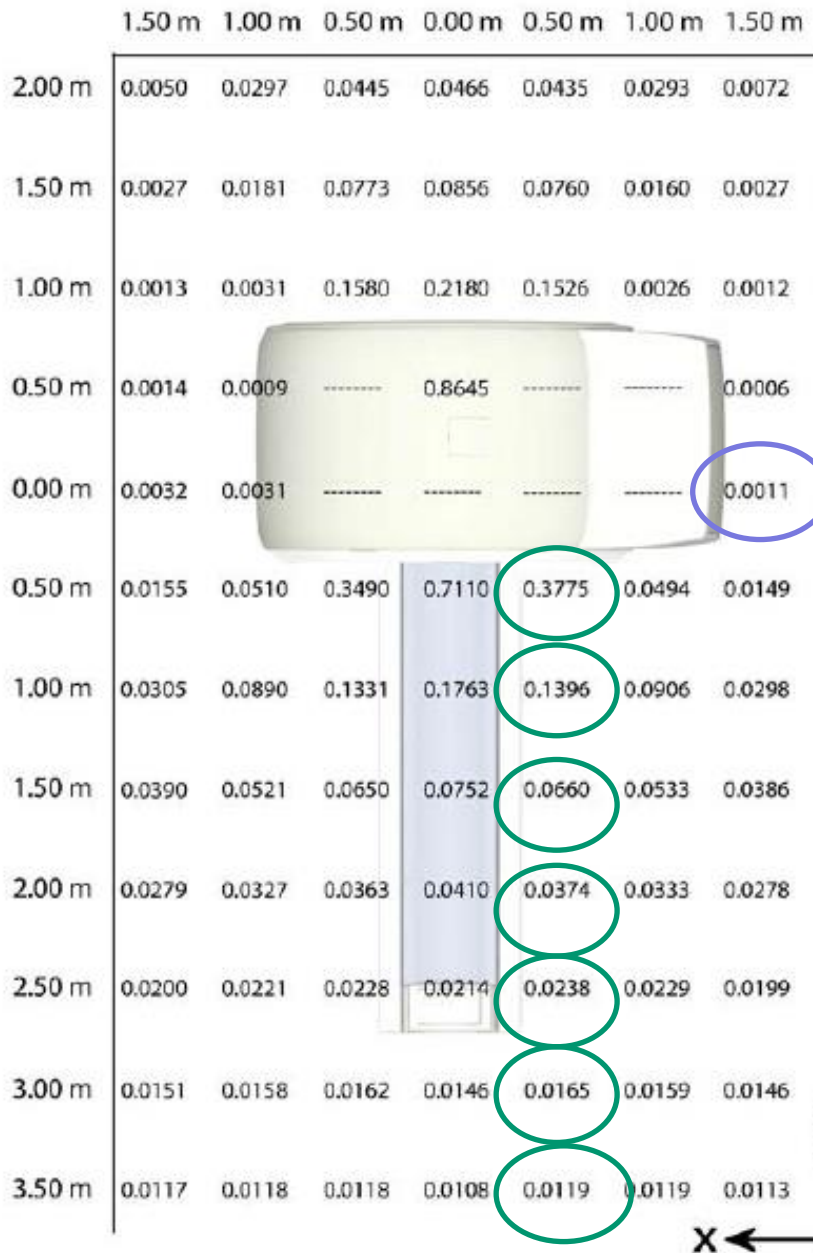
- EPD MK2+ festet utenpå blyfrakk i brysthøyde
- Leger noterte selve H(10) avlesning før- og etter undersøkelse
- Fysiker sjekket DLP mm i Dosetrack for aktuell undersøkelse
- Innsamlingsperiode ca 1 måned (10us)

Måleresultater

Us nr	Avlest H(10) på radiolog fra EPD (μSv)	DLP total mGycm
1	4	309
2	5	257
3	12	239
4	9	387
5	11	168
6	8	181
7	8	222
8	7	453
9	5	317
10	5	361
Snitt	7,4	289

- Ingen korrelasjon mellom DLP og mottatt dose til radiolog
- Tyder på noe forskjellige arbeidsmåter mellom radiologer
- Gjennomsnittsdose lege 7,4 μSv

Forventede ca doser: Bruk av spredningsdata fra manual

**Oppgitte verdier 1 m over gulv
($\mu\text{Gy}/\text{mAs}$) ved 140 kV, 64 x 0,6 mm
kollimering og et sylindrisk 32 cm
PMMA fantom**

En CT lungebiopsi bruker i snitt 1200
mAs og vanligvis 120 kV.

Hvis lege står inne hele us eller kun ved
biopsi ville mottatt dose ved markerte
posisjoner være (justert for 120 kV)

Langs bord (μSv)		Bak Gantry (μSv)	
Hele us	Biopsidel	Hele us	Biopsidel
333	113	1	0,34
123	42		
58	19		
33	11		
21	7		
15	5		
10	3,4		

Fig. 5: Spredt stråling (horisontalt)

Konklusjon

- Lave doser til lege ca 7 μSv
 - Doser varierer mellom leger
- Forventede doseverdier hvis lege er inne hele us: 10-300 $\mu\text{Sv/us}$ ihht manual (grovt regnet)
- Årsaker til lavere dose enn forventet:
 - Lege kun tilstede ved biopsidel/enkeltbilder (stationary aquisition)
 - Plasserer seg da oftest bak gantry

I etterkant: Brukt Raysafe i3 for å gjøre leger bevisste på plassering

- i3 dosimetre plassert på leger ved biopsi + referansedosimeter bak gantry
- Målinger bak gantry stemte bra med forventet doseverdi fra manual
- Viste betydelig tydelig lavere dose hvis lege står bak gantry ved bildetaking